

Mestna podjetja.

Kopalnice: Parne, kadne in pršne kopeli vsak četrtek, petek in soboto od 8h do 20h.

Klajnica in hladilnica moderno urejena, na razpolago mesarjem in izvoznikom.

Oznanjevalni urad:

Izvršuje vsa naročila na 35. mestih kar najtočneje.

NARODNA

Letnik II
Štev. 3.

Uredništvo in upravnništvo Ptui, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo
Celoletna naročnina Din 40⁰⁰. Čekovni račun 14105.

PTUJ, 21. novembra 1931.

Cena oglasov: Cela stran Din 1.200⁰⁰, 1/2 strani 600⁰⁰, 1/4 strani Din 300⁰⁰, 1/8 strani Din 150⁰⁰, 1/16 strani Din 75⁰⁰.
mali oglasi: beseda 50. Večkratne objave po dogovoru

„Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!“

Vsesplošna svetovna kriza sili vse sloje k — samopomoči po starem, v našem narodu vkoreninjenem pravilu: „Pomagaj si sam in — Bog ti bo pomagal!“ —

Današnje politično stanje primerja — jo mnogi s potjo slaboopremljene karavane skozi puščavo.

Ne smemo biti črnogledi. — Vode ni. Karavana utone v puščavskem pesku ter je izročena svoji usodi. Ako si vodje te karavane ne vedo sami pomagati, jim niti Bog ne bo pomagal... —

Vsi udeležniki te karavane so izčrpani in do smrti utrujeni in niti na obzorju se prikazuječa „fata morgana“ jim ne more viliti pravega duha in poguma. —

Sebičnost nadvladuje povsodi. Mi govorimo in pišemo o krizi, a ničesar ne vemo o — Samopomoči, skatero smo se v predvojnih časih toliko bahali.

Geslo „Svoji k svojim“ je ubila suženjska miselnost; domače obrtnike smo gledali postrani in trumoma smo navalili na tuje podjetnike, misleč v svoji slepoti, da je vse zlato, kar se svetli.

Se-le v zadnjem trenutku so se zgahnili mali obrtniki v prebitkem samospoznanju, da je edino v slogi moč...

Domače gospodarstvo napreduje z duhom časa, z njim tudi domača tehnika.

Voda, ki pa ne teče, se osmradi, zato bi bilo zelo nerodno, držati roke križem v času, ko domovina potrebuje vsaj tolažilnih besed! —

Kje so vzroki krize, ki grize cel svet? —

Prvi je vzrok svetovna vojna, ki je že taleč za nami. Svetovna morija je osiromašila vse narode, ne samo nas, ampak je zadela tudi takozvane „nevtralce“.

Menjanje korit (vide Rusija!), premagljena industrializacija, nesmiselne carinske meje, vojne reparacije — vse to je železna peč, ki se hitro zakuri in malo ljudi ogreje.

Tako je došlo do tega, da je agrarna kriza v agrarni državi hujša od industrijske v isti državi; kajti tako-zvana nadproizvodnja ima svoje korenine v uvodu našega članka. V to vprašanje pada sprememba ljudske prehrane, ker se je cel svet po svetovni vojni — omehkužil!

Nadproizvodnja v agrarni državi so občutili države Brazilija, Ar-

Najnovejša poročila.

Vojna na Daljnem vshodu.

Nad 5000 Kitajcev padlo pri Cicikarju. — Okrog 600 Japoncev mrtvih. — Rusi posegli v boj. — Amerika naj odloči!

V začetnih bojih v Mandžuriji, kjer se koljejo Kitajci in Japonci že več tednov, je padlo po zadnjih poročilih nad 5000 Kitajcev in okrog 600 Japoncev. Tudi tujetnikov je mnogo. Ker se Društvo narodov ni moglo odločiti na prepričanje krvoprelitja, je sovjetska Rusija radi varnosti svojih interesov posegla v krvavi ples. Glavno besedo ima Amerika, ki zastopa stališče, naj se Kitajci in Japonci potolčejo do skrajnosti, nakar bo razvoj

dogodkov sam razčistil položaj na daljnem vshodu. Za mandžurski prestol se poteguje kar 15 cesarskih kandidatov, kar je zelo zanimivo. (Poročilo o tem čitaj med „Raznoterostmi“!)

V času, ko društvo narodov na veliko govori o vsesplošni razorožitvi je kitajsko-japonsko-ruska vojna prav žalostna operetna točka v koncertu svetovne politike. Morda pa se posreči Društvu Narodov, tla s komisijo na bojših prepreči nadaljno krvoprelitje.

Sprememba v vladi.

Iz Beograda poročajo, da je dosedanjji finančni minister dr. Gjorgje Gjurič odstopil. Ob tej priliki je prejel red Jugoslovanske krone I. razreda ter bil imenovan za kraljevskega poslanika in pooblaščenega mi-

nistra v — London. — Njegove posle je prevzel mladi podguverner Narodne banke dr. Nikola Gjurdjevič, mož velikih sposobnosti. Novi finančni minister je bil takoj zaprisežen in je že prevzel težko in odgovorno mesto. —

Neuspeh laške beračije v Ameriki.

(Radio-poročilo.)

Kakor poročajo ameriški listi in po njih tudi drugo časopisje, ni italijanski zunanji minister Grandi dosegel svojega namena. Še predno je prispel na ameriška tla, so radi „viharjev“ odpovedali slovesen sprejem in se je kmalu pokazalo, da so ti „viharji“ resnični in nevarni. V Ameriki bivajoči fašisti in antifašisti so se stepili do kr-

vi, a Grandija so kar z letalom spravili na varno. Strah ima velike oči in bojazen pred eventualnim atentatom je bila utemeljena. — Ker pa je šef Grandi v Ameriko, prosit posojila, so mu rekli brumni ameriški strici, da je sicer „lejš fant“, da pa zaenkrat ni nič z novim posojilom. Vidi se, da Amerikanci dobro vedo, v kakšne svrhe so Lahom „prepotrebni“ dolarji.

Sneg na Pohorju.

Kakor nam poročajo iz Maribora je ne-le na gorskih grebenih Pohorja, zlasti pri Ruški koči, na Klopnem vrhu, na Veliki kopji in Roglji zapadel sneg, ampak je pobelil tudi obronke do vznožja. Ponekod je sneg visok

nad 20 cm. — Dobrodošel je zimskim športnikom, dočim se kmetje lezijo, ker jim ovira spravljanje stelje in pobiranje poznih sadežev na skromnih pohorskih njivah. — Povsem drugo vprašanje pa je, ali se bo ta sneg držal.

gentina, Kuba) —

imenovanih državah slučaj. Oslabitev kupne moči kmečkega prebivalstva pa je ozdravljenju celokupnega gospodarstva najbližja ovira. —

Sedanja kriza je dokazala, da sta mali in srednji obrat boljša obramba proti krizi, nego veleindustrija, ki se je po vojni razvila v neki skoraj nepojmljivi razbrzdaniosti.

So to sentence, o katerih je treba razmišljati in še razpravljati, ker se mora zunanji in notranji gospodarski reformi pridružiti tudi duhovna reforma v tem smislu, da se vrnemo iz današnje širokoustnosti k preprostemu skromnejšemu življenju po vzgledu naših prednikov. —

— Rekli smo v zaglavju besedo pregovora: {

„Pomagaj si sam in Bog Ti bo pomagal!“

Zato pravim! {

1. Vsi ste poklicani po načelu: „Kolikor glav, toliko misli“, da sodelujete v reševanju te krize, ki nas grize.

2. Jadikovanja ni treba, ker ne pristojajo možem od dela.

3. Oklenite se zadrug v vseh svojih zahtevah. To je samopomoč! —

4. Odklanajte vsako mešetarenje!

5. Pozablajte stare pravde nad sose-
sedi! —

6. Zaupajte v moč kmečke solidarnosti, ker Vam je potem pomoč božja najbližja! —

Vas in mesto.

Vas je prirodna najboljša oblika človeške družbe. Osnovana je v najvišji meri na najbolj opravičeni enoti človeške na zakon (brak) med možem in ženo.

Mesto je v primeri z vasjo več ali manj umetna tvorevina, ki je tudi mnogo kasneje mogla nastati. Prvotno je vsako mesto bilo grad fevdalnega gospodarja (barona, grofa), raz katerega je vzdrževal nad vaščani svojo oblast. Pozneje je okoli gradu nastala naselbina trgovcev in tako je kraj okoli gradu postal središče za izmenjavo blaga ali robe za širšo okolico, torej mesto. —

Na oblasti in trgovini temelji še dandanes življenje vsakega mesta. Vsako mesto je središče raznih oblasti in uradov ter trgovine. Življenje mesta temelji na delu poedinca, a to bolj na delu moških nego ženskih. Mestnemu življenju je v mnogo manjši meri predpogoj edinstveno in vzajemno delovanje moža in žene.

Vas je za pridelovanje, mesto za iztrošenje pridelkov, ki jih daje zemlja človeku s kmetovanjem. Vas je popolnoma vezana na zemljo, na prirodno zemeljska in vsestranske sile. Življenje v mestu se je danes že močno oddaljilo od narode in bližnji okolici preko vaščanov in njih dela. Višja duševna kultura se more namreč razvijati le v mestu in potrebuje odnosno zahteva za svoj nastanek žrtve iz zemlje in prirode ter dela vaščanov. Zato pa je vas vedno tudi temelj in neizčrpen rezervoar nastajanja kulture in potrebnih njenih novih oblik.

Dolžnost mesta je, da se vasi oddoljuje za neprestane žrtve s tem, da izdatnejše širi kulturne pridobitve visokih vrednosti med najširše plasti naroda po vaseh. Dandanes je treba, da so tudi vaščani v največji meri deležni pravega kulturnega življenja vsega naroda in tudi udobnosti, ki jo nudi prava kultura.

Vas je vir življenja mesta. Ako bi vas odpovedala, bi mesto izumrlo, kajti vse, kar meščan potrebuje in potrebuje izhaja neposredno (in nikdar posredno) od tekovin vasi.

Naša vas je center pridobivanja, mesto je odjemalec. Zato je potrebna velika skladnost med vasjo in mestom, uresničenje tistih demokratičnih smernic, ki so potrebne za delno rešitev iz gospodarske krize.

Ako bosta vas in mesto složna, tudi krize ne bo! —

Vzroki ptujske nesloge.

Odkrita beseda naših slovenskih in nemških prijateljev.

Takoj po pojavu „Narodne Sloge“ smo zadeli ne-le na nemfost cenzorja, ki nam je črtal ljubezenske podvige čuka in mačakov (rokopis za zgodovino na razpolago! —) ampak na kritiko tistih, ki se najbolj kričijo bojijo.

Pa smo povprašali po slovenskih in nemških družinah ter zvedeli sledeče resnice:

1. V nemških, takozvanih „akademskih“ krogih se držijo obligatno „stans desgemäss“ kadar namreč ni na vidi —